

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
д. і. н., проф. Олексій НЕСТУЛЯ
26 березня 2025 р.

ПРОГРАМА фахового іспиту

за ступенем «бакалавр»
спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
для вступників за іншою спеціальністю, які вступають
на основі вже здобутого ступеня бакалавра

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 2 від 26 березня 2025 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії

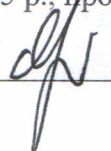
 Денис МИРОНОВ

Полтава 2025

Упорядники: **Яріш О. В.**, завідувачка кафедри фінансів та банківської справи, к. е. н., доц.;
Гудзь Т. П., професорка кафедри фінансів та банківської справи, д. е. н., проф.
Гасій О. В., доцентка кафедри фінансів та банківської справи, к. е. н., доц.
Глушенко Ю. А., доцентка кафедри фінансів та банківської справи, к. е. н., доц.

Рецензенти: **Стрілець В. Ю.**, завідувачка кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, д. е. н., доц.;
Мілька А. І., завідувачка кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, к. е. н., доц.

Розглянуто на засіданні кафедри
фінансів та банківської справи
28 лютого 2025 р., протокол № 7

Зав. кафедри Олена ЯРІШ

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Деталізована структура фахового іспиту.....	4
3. Структура оцінки та порядок оцінювання.....	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» орієнтована на абітурієнтів, які вступають на основі вже здобутого за іншою спеціальністю ступеня бакалавра.

Перелік питань для проведення фахового іспиту базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін за фахом.

Мета фахового іспиту. Вступ на навчання за ступенем бакалавра полягає у виявленні рівня знань та вмінь вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Завдання програми фахового іспиту. Програма фахового іспиту спирається на освітньо-професійну програму підготовки бакалавра спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок та орієнтована на виявлення теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та сформованих у них компетенцій у результаті вивчення освітніх компонент за навчальним планом відповідного освітнього ступеня.

Пропонований варіант програми передбачає чітке структурування і розподіл навчального матеріалу за основними розділами. Виклад основних положень тем деталізовано, що полегшує абітурієнту пошук літературних джерел і орієнтирів для підготовки до випробовування.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ

Основи фінансів

Сутність фінансів та фінансової системи.

Підходи до визначення сутності фінансів: як об'єктивної економічної категорії, їх зміст та форма.

Специфічні ознаки та функції фінансів.

Особливості фінансів як грошової, розподільної та ресурсоутворюючої категорії.

Поняття і характеристика фінансових ресурсів.

Сутність фінансової системи за внутрішньою (змістовою) структурою й організаційною будовою.

Сутність і склад публічних доходів і видатків.

Бюджетна система як складова публічних фінансів та принципи її побудови. Поняття бюджетного процесу.

Фінансова політика держави, її сутність та складові. Типи і види фінансової політики держави.

Бюджетний процес та програмно-цільовий метод у бюджетному процесі.

Сутність податків, їх функції та основні елементи системи оподаткування.

Принципи оподаткування.

Класифікація податків, характеристика їх видів.

Особливості класифікації податків за формою оподаткування, за економічним змістом, об'єкта оподаткування та залежно від рівня державних структур, які встановлюють податки.

Податкова система та податкова політика держави. Особливості оцінки ефективності податкової політики за критеріями: фіскальної достатності; економічної ефективності; соціальної справедливості; стабільності та гнучкості.

Сутність бюджету як економічної категорії.

Бюджетний дефіцит, його причини та наслідки.

Державний борг та його вплив на економіку.

Джерела погашення державного боргу.

Методи управління державним боргом. Кількісний аспект оцінки боргової безпеки країни та проблеми її управління в Україні.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні джерела

1. Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

4. Про інвестиційну діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Електронний ресурс]: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.

6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття [Електронний ресурс]: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [вебсайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>.

7. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування [Електронний ресурс]: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.

8. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки [Електронний ресурс]: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт

Верховної Ради України]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.

9. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIУ зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]: Закон України від 22.11.2023 р. № 3498-IX зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3498-20#Text>.

11. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси: підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир: Поліський університет, 2024. 317 с.

12. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах/ [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: Атлант, 2015. ч.1. 344с.

13. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах/ [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: Атлант, 2015. ч.2. 309 с.

Додаткові джерела:

14. Борисова І. С., Краснікова О.М. Фінанси: Навчально-методичний посібник . Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. 254 с.

15. Грушко В. І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.

16. Замкова Н. Л., Гнидюк І.В., Романовська Ю.А. Державні фінанси: навч. посібник. Вінниця: Вид.-ред. від. ВТЕІ КНТЕУ, 2015. 463 с.

17. Прасолова С. П., Карцева В.В. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг. Київ:, «SBA-Print», 2020. 568 с.

18. Prasolova Svitlana, Yarish Olena. Comparative assessment of the basic factors of financial and economic restoration of global competitiveness of Ukraine in the post-war period (Порівняльна

оцінка базових факторів фінансово-економічного відновлення глобальної конкурентоспроможності України у повоєнний період) // *Economy and Market Communication Review*. God./Vol. XIII - Br./№ I . Jun/June 2023. P. 164 – 180.

19. Слободянюк О. В. Фінанси, гроші, кредит: практикум для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / О. В. Слободянюк, В. О. Котлубай, Г. Ю. Лазарева, І. Ф. Примаченко. Одеса : НУ «Одеська юридична академія», 2021. 106 с.

20. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. - 324 с.

21. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / Т. С. Смовженко, А. Я. Кузнецова, О. Д. Вовчак та інші К., ДВНЗ «Університет банківської справи» 2019. 272 с.

22. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг. ред. Арутюнян С.С. / С.В. Арутюнян, Л.В. Добриніна та інші. К.: Гуляєва В.М., 2018. 484с.

23. Фінансова система та її роль у забезпеченні розвитку економіки України : монографія / [В.В. Карцева, О.В. Тимошенко, С.П. Прасолова та інші] ; за заг. ред. В. В. Карцевої. – Полтава : ПУЕТ, 2019. 254 с.

ГРОШІ ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА

Сутність, форми грошей та їх еволюція.

Сутність грошового обороту як процесу руху грошей.

Суб'єкти грошового обороту. Сукупний грошовий оборот як макроекономічне явище та оборот грошей на мікроекономічному рівні, їх єдність та відмінності.

Національний дохід і національний продукт як визначальні потоки грошового обороту. Структура грошового обороту.

Готівковий та безготівковий сектори грошового обороту.

Показники маси грошей, грошові агрегати, їх характеристика, грошова база, її склад.

Сутність, структура, суб'єкти та інструменти грошового ринку.

Особливості прояву на грошовому ринку попиту, пропозиції, ціни. Інституційна модель грошового ринку.

Банки і небанківські фінансово-кредитні структури як фінансові посередники грошового ринку.

Суть та форми прояву попиту на гроші. Механізм зміни маси грошей в обороті.

Грошово-кредитний мультиплікатор, його механізм, показники мультиплікатора та чинники впливу на його рівень.

Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку.

Вплив процентної ставки на заощадження та інвестиції.

Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Основні типи грошових систем, їх еволюція.

Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика в системі державного регулювання економіки.

Сутність, форми прояву та закономірності розвитку інфляції.

Сутність, форми, функції, об'єкти та суб'єкти кредиту.

Передумови формування та структурна схема побудови кредитної системи.

Функції кредитної системи.

Інтеграційні процеси та створення міжнародних валютно-кредитних установ.

Роль центральних банків у проведенні грошово-кредитної політики. Операції центральних банків, їх особливості та зміст.

Пасиви й активи банку. Відображення операцій у балансі центрального банку.

Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу.

Сутність, види та інструменти грошово-кредитної політики.

Валютна політика як основа валютного регулювання і контролю.

Сутність, інструменти, види, складові елементи валютної політики. Валютне регулювання.

Монетарні важелі антиінфляційного регулювання.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

2. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

3. Гасій О.В. Гроші та грошово-кредитна політика: дист. курс. з навчальної дисципліни (І семестр) для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Полтава: ПУЕТ, 2023. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=1531>.

4. Гасій О.В. Гроші та грошово-кредитна політика: дист. курс. з навчальної дисципліни (II семестр) для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Полтава: ПУЕТ, 2023. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=2522>

5. Гасій О. В., Соколова А.М., Прохар Н.В. Фактори конкурентного середовища у банківському секторі України: регіональний аспект. Ефективна економіка. 2021. №5. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/10704/1/Стаття%20Гасій%20О.В.%20Соколова%20А.М.%20Прохар%20Н.В..pdf>

6. Вовчак О.Д., Бучко І. Є., Костак З. Р. Гроші і кредит : навч. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2019. 424с.

7. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.]; за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2011. 589 с.

8. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 352 с.

9. Косова Т., Папаїка О. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019 р. 328 с.

10. Тимохова Г. Б. Фінанси, гроші та кредит : навчальний посібник для ст.-ів ВНЗ. Київ : Кондор, 2019. 592с.

11. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.

12. Гасій О.В., Клименко В.І. Стан та перспективні вектори розвитку банківської кредитної діяльності в Україні. Ефективна економіка. 2020. №1. URL: <http://ojs.dsau.dp.ua/index.php/efektyvnaekonomika/article/view/2296>

13. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.bank.gov.ua>

14. Monetary policy and financial stability. 2023. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2023/747841/IPOL_IDA\(2023\)747841_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2023/747841/IPOL_IDA(2023)747841_EN.pdf)

Додаткові

15. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.

16. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. Херсон : Олді-плюс, 2015. 572 с.

17. Гасій О.В. Особливості споживчого кредитування домогосподарств в умовах воєнного стану / О.В. Гасій // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції “Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності” (м. Київ, МАУП, 26 травня 2022 р.). 2022. С. 74- 76. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12463>

18. Гасій О.В. Стан та проблеми кредитування в Україні / О. В. Гасій, А.О. Лучко // Збірник тез XLV Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). Полтава : ПУЕТ, 2022. Ч. 1. 320 с. с. 76-78. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/12068/1/Aktualni%20pytannia%20rozvytku%20nauky_Ch1_2022_76-78.pdf

19. Гасій О.В. Особливості роботи банківської системи та валютного ринку в умовах воєнного стану/ О. В. Гасій, В.В. Довгополий // Збірник тез XLV Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13-14 квітня 2022 р.). Полтава : ПУЕТ, 2022. Ч. 1. 320 с. С. 85-87 URL:

http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/12072/1/Aktualni%20pytannia%20rozvytku%20nauky_Ch1_2022_85-87.pdf

20. Гасій О. В., Стефанюк О.Д. Муніципальні банки як фінансові інститути системи місцевого самоврядування. Науковий вісник ПУЕТ. 2018. №4. С. 37-43.

21. Гасій О.В., Гудзь Т.П., Соколова А.М., Шаповалов В.О., Кашкалда В.В. Оцінка фінансової стабільності банківської системи як інструмента забезпечення сталого розвитку економіки. Успіхи і досягнення в науці. 2025. № 2. С. 841-854. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14780>

22. Гроші та кредит [Електронний ресурс] : підручник / О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт [та ін.] ; за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с. Режим доступу : <https://www.wunu.edu.ua/news/13792-vijshov-z-druku-pdruchnik-grosh-takredit.html>

ФІНАНСОВА СТАТИСТИКА

Фінансова сфера економіки як об'єкт вивчення фінансової статистики.

Основні завдання фінансової статистики.

Система показників окремих галузей фінансової статистики.

Державна служба статистики України, її завдання та функції.

Вимоги до статистичної звітності.

Сутність фінансово-економічних розрахунків та їх значення для кількісного аналізу фінансових операцій.

Предмет, мета та завдання статистики грошового обігу.

Показники статистики грошей та їх функціональна характеристика. Вивчення методів розрахунку грошової маси та грошової бази.

Вимірювання впливу окремих факторів при вивченні динаміки грошової маси.

Статистичне визначення загальної маси грошей в обігу. Аналіз показників швидкості обігу грошової маси.

Прогнозні розрахунки грошової маси.

Зміст, мета, основні завдання та структура статистики зовнішньо-економічної діяльності.

Сутність, об'єкт та предмет статистики зовнішньої торгівлі.

Групи показників, що використовуються для оцінки стану та розвитку зовнішньої торгівлі країни, методика їх розрахунку.

Сутність, значення та завдання статистики державних фінансів.

Основні завдання та об'єкти статистичного вивчення державного бюджету.

Інформаційні джерела для статистики державного бюджету.

Основні показники статистики державного бюджету, їх сутність та методика розрахунку.

Зміст, мета та основні завдання статистики банківської діяльності.

Система показників статистики страхування.

Інформаційне забезпечення статистики фондового ринку.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Горкавий В. К. Статистика : Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. 644 с.

2. Краєвський В. М., Параниця Н. В., Остапенко Я. О. Фінансова статистика : навчальний посібник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 308 с.

3. Кремень В. М., Кремень О. І. Фінансова статистика : навчальний посібник (гриф МОН України). Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 368 с.

4. Назарова О. Ю., Чуприна О. А. Статистика фінансів: Навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 123 с.

5. Гончар О. В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація : монографія. Київ: Формат, 2019. 369 с.
URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2019_1/075-080.pdf

6. Задорожна Р. П. Методологічні особливості відображення фінансового сектору в системах макроекономічної статистики. Збірник наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки № 58, 2020. URL : <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1703>.

7. Мармоза А. Т. Статистика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 602 с.

8.Паянок Т. М., Задорожня Т.М. Статистичний аналіз даних : навч. посібник: Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 312 с.

9.Про офіційну статистику : Закон України № 2524-IX від 16.08.2022 р./ ВВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

10. Про інформацію : Закон України № 2657 -XII від 02.10.92. / ВВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

11. Судакова О., Устименко Б., Пінясов В. Статистичне дослідження фінансово-економічних показників діяльності підприємств в Україні. Економіка та суспільство, 2020. (22). URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-43>.

12. Статистика Національного банку. Організація статистичної звітності. Статистика зовнішнього сектору. Статистика фінансового сектору. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>.

13. Солодухін С. В., Ісаєнко О. М., Хорошун В. В. Методи економіко-статистичних досліджень : навч. посібн. ВНЗ. Запоріжжя : Запоріж. держ. інж. акад. 2020. 132 с.

Інформаційні ресурси:

1. Веб-сторінка Міністерства економіки України URL: <http://www.me.gov.ua>.

2. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Веб-сторінка Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Веб-сторінка Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>.

5. Веб-сторінка Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>.

ФІНАНСИ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Домогосподарство як суб'єкт ринкової економіки.

Сутність фінансів домогосподарств та їх місце у фінансовій системі держави. Історія розвитку фінансів домогосподарств.

Соціально-економічне значення фінансів домогосподарств для

економіки держави.

Функції фінансів домогосподарств у ринковій економіці.

Фінансові ресурси домогосподарств: сутність та класифікація.

Вплив соціально-економічної політики держави і трудових відносин на фінанси домогосподарств.

Показники рівня життя населення.

Соціальні стандарти у світі та в Україні.

Прожитковий мінімум як базовий соціальний стандарт. Аналіз сучасного рівня життя населення в Україні.

Показники рівня добробуту населення.

Поняття бюджету домогосподарства.

Принципи формування бюджету домогосподарства. Види і структура бюджетів домогосподарств.

Політика управління фінансовими ресурсами домогосподарств.

Фінансова стратегія як складова управління фінансовими ресурсами домогосподарства.

Цілі та методи аналізу бюджету домогосподарства.

Дефіцит бюджету домогосподарства.

Сутність та класифікація витрат домашніх господарств.

Характеристика видів витрат домогосподарства. Фактори формування потреб і витрат домогосподарств.

Типи споживчої поведінки домогосподарств.

Управління витратами домогосподарств.

Сутність та класифікація доходів домогосподарств.

Поняття та види соціальних трансфертів населенню.

Економіко-правові підстави одержання житлової субсидії населенням України.

Види матеріальної допомоги населенню в Україні та умови її одержання.

Податки в діяльності домогосподарств: сутність та класифікація.

Поняття податкового навантаження. Склад податкового навантаження на фінанси домогосподарства.

Взаємовідносини домогосподарств з фінансовими посередниками

Сутність та класифікація заощаджень домогосподарств.

Кредитування домогосподарств. Види банківських кредитів для

фізичних осіб.

Оцінка платоспроможності позичальника на основі аналізу грошових потоків домогосподарства.

Шахрайство з кредитами: шляхи убезпечення та боротьби з ним.

Сутність поняття «фінансова безпека домогосподарства».

Ризик як фактор порушення фінансової безпеки домогосподарства. Фінансові і нефінансові ризики домогосподарств.

Методи управління ризиками домогосподарств. Фінансові рішення домогосподарств в умовах економічних ризиків.

Страхування як метод фінансової безпеки домогосподарства.

Загроза фінансової кіберзлочинності для домогосподарств та шляхи попередження її наслідків.

Оцінка фінансової безпеки домогосподарств. Шляхи забезпечення фінансової безпеки домогосподарств.

Поняття фінансового потенціалу як основи фінансової безпеки домогосподарства.

Методика розрахунку фінансового потенціалу домогосподарства.

Вища економічна освіта як основа фінансової грамотності населення.

Психологія раціональних фінансів домогосподарства.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні джерела

1. Безсмольний Ю. В., Сенів М. М. Програмна система підтримки прийняття рішень для трейдера криптовалют з використанням агрегованого індикатора на платформі Trading View Ukrainian Journal of Information Technology. 2024. Vol. 6, № 1. С. 9-16.

2. Гудзь Т. П. Прогнозування рівня трансформації заощаджень вітчизняних домогосподарств в інвестиційний капітал. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2020. №1/2. С. 105-118.

4. Єгоричева С.Б., Гудзь Т.П. Фінансово-економічна безпека домогосподарств в Україні та підходи щодо її оцінювання.

Цифрова економіка та економічна безпека. №8(08). 2023. С. 117-124.

5. Заяць В. Фінансова поведінка домогосподарств у контексті їх резильєнтного розвитку. Демографія та соціальна економіка. 2024. № 1. С. 41-58.

Додаткові джерела:

6. Береснєва Г. М. Аспекти формування кредитної поведінки вітчизняних домогосподарств. Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26-27 березня 2019 року). Полтава: ПУЕТ, 2019. С. 45-47.

7. Гудзь Т. П. Сучасні тенденції розвитку заощаджень українських домогосподарств з використанням банківських продуктів. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2019. № 3. С. 77-87.

8. Васильєв В. О. Сучасний стан доходів населення як основи матеріального добробуту вітчизняних домогосподарств. Збірник статей магістрів ПУЕТ. 2018. С. 213-220.

9. Вовченко Т. В. Заощадження домогосподарств як складова фінансових ресурсів. Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26-27 березня 2019 року). Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 60-62.

10. Возняк Г., Патицька. Поведінкові аспекти у прийнятті фінансових рішень в умовах пандемії: локальний рівень. Світ фінансів. 2021. Вип. 3. С. 8-22.

11. Герчіков М. О. Роль криптовалюти в системі економіки. The 14th International scientific and practical conference “Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects” (July 17-19, 2022) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2022. С. 412-416.

12. Гудзь Т.П., Герчіков М.О. Банківська система України в умовах війни. Науковий вісник ОНЕУ. 2023. №1/2. С. 53-58.

13. Гудзь Т.П. Інвестиційні ресурси домогосподарств на ринку страхових послуг // Наукове забезпечення розвитку національної

економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 31 жовтня 2019 року). Полтава, 2019. С. 52-54.

14. Гудзь Т. П. Мобілізація заощаджень домогосподарств через фінансові інструменти небанківських фінансово-кредитних установ в Україні. Актуальні проблеми економіки. 2019. №10. С. 69-78.

15. Гудзь Т.П. Основні риси держави соціальної рівноваги. Проблеми розвитку третього сектора та соціально-орієнтованої економіки в Україні і світі: збірник наукових праць учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції 30 березня 2021 року. Полтава, ПДАА, 2021. С. 103-106.

16. Детюк Є. О. Особливості фінансової поведінки вітчизняних домогосподарств. Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26-27 березня 2019 року).Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 76-78.

17. Дубина М. В., Холявко Н. І., Попело О. В., Тарасенко А. В. Концептуальні положення дослідження трансформації фінансової поведінки домогосподарств в умовах диджиталізації ринку фінансових послуг. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 62. С. 159-165.

18. Єрмошкіна О. В., Горяча О. І.Зелені фінансові технології: поведінкові аспекти розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023. № 4. С. 126-133.

19. Іващенко М. В. Використання теорії ігор для моделювання економічної поведінки на фінансових ринках. Науковий погляд: економіка та управління. 2021. № 2. С. 5-11.

20. Карпишин Н., Табака С. Поведінкові фінансові рішення населення в процесі споживання. Світ фінансів. 2020. Вип. 3. С. 19-28.

21. Качула С. В., Лисяк Л. В., Терещенко Т. Є. Фінансова поведінка домогосподарств регіонів України як підґрунтя забезпечення їх стійкості в умовах економічної нестабільності. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. №2. С. 108-115.

22. Мітюченко В. О. Проблеми трансформації заощаджень

населення в інвестиції через інститути спільного інвестування. Збірник наукових статей магістрів. Інститут економіки, управління та інформаційних технологій. Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 344-352.

23. Мітюченко В. О. Заощадження домогосподарств як джерело інвестицій в економіку України // Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26-27 березня 2019 року). Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 124-126.

24. Некіт К. Г. Розвиток правового регулювання обігу віртуальних активів (криптовалют) в Україні. Часопис цивілістики. 2022. Вип. 44. С. 45-50.

25. Онишко С. В., Добрянська Н. Б. Фінансова поведінка домогосподарств України в умовах військової агресії та її вплив на формування довгострокових трендів післявоєнного розвитку. Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. 2023. №1. С. 112-119.

26. Панченко К. В. Фінансова безпека домогосподарств – основа економічного добробуту населення. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2019 рік (м. Полтава, 07–08 квітня 2020 р.) : у 2 ч., ч. 1. Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 42-44.

27. Пухало Т. О. Особливості фінансової поведінки вітчизняних домогосподарств. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2019 рік (м. Полтава, 07–08 квітня 2020 р.) : у 2 ч., ч. 1. – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 255 с. – С. 51-53.

28. Серeda О. О. Поведінкові аспекти фінансової безпеки домогоспода. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. № 4. С. 138-143.

29. Сторонянська І. З., Бенівська Л. Я. Фінансова поведінка населення в умовах війни: регіональні особливості // Економіка та

право. 2023. № 1. С. 71-83.

30. Терендій А. Б. Тренди споживчої поведінки домогосподарств на продовольчому ринку України. Економічний простір. 2023. № 184. С. 62-66.

31. Шишкіна О., Борисенко І. Типи і принципи поведінки інвесторів на фінансових ринках в умовах цифрової економіки. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2022. № 2. С. 101-114.

32. Юрко І. В., Рябцев Д. О. Сучасний стан домогосподарств та їх інвестиційне значення в повоєнному відновленні економіки України. Бізнес Інформ. 2023. № 10. С. 117-124.

33. Yehorycheva S., Fysun I., Hudz T., Palchuk O. and Boiko N. Innovations in the insurance market of a developing country: Case of Ukraine. Investment Management and Financial Innovations. 2020. Volume 17. Issue 4. P. 175-188. Scopus. URL: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17\(4\).2020.17](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17(4).2020.17)

34. Явтушок Д. В., Гудзь Т. П. Аналіз визначення чинників формування інвестиційного потенціалу домогосподарств. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: збірник матеріалів XLVII Міжнародної наукової студентської конференції (Полтава, 25 квіт. 2024 року): Полтава: ПУЕТ, 2024. С.170-172.

Інформаційні ресурси інтернету

1. Веб-сторінка Верховної Ради України Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Веб-сторінка Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Веб-сторінка Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

4. Веб-сторінка Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

5. Веб-сторінка Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

6. Веб-сторінка Фонду гарантування вкладів фізичних осіб URL: <http://www.fg.org.ua/>

СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Порядок оцінювання: конкурсний бал вступника для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів (фахове випробування). Фаховий іспит відбувається у формі комп'ютерного тестування. За кожну правильну відповідь тестового завдання (30 завдань) вступнику нараховується 1 тестовий бал.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника:

- 1 рівень (високий): 200-180 балів;
- 2 рівень (середній): 179-160 балів;
- 3 рівень (достатній): 159-140 балів;
- 4 рівень (низький): 139-100 балів.

Таблиця 1 - Переведення тестових балів до шкали 100-200 з фахового іспиту для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»)

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
3	100	17	151
4	107	18	152
5	114	19	153
6	121	20	155
7	126	21	157
8	131	22	159
9	134	23	163
10	137	24	167
11	140	25	171
12	143	26	175
13	145	27	181
14	147	28	187
15	148	29	193
16	150	30	200